Renkli
OKUL ANSİKLOPEDİSİ
Sayı: 16 Fiyatı: 100 kuruş
1971-1972 ÖĞRETİM YILI PROGRAMLARINA GÖRE HAZIRLANMIŞTIR

İKİNCİ AHMET

KAPAKTAKİ PADİŞAH

İkinci Ahmet 47 yıl hapiste yattıktan sonra padişah olmuştu

İkinci Ahmet, Osmanlı padişahlarının en siliklerinden biridir. Bunda tahta çıktığı sırada devletin içinde bulunduğu birçok savaşın etkisi olmakla beraber kendisinin de beceriksiz, kararsız ve dengesiz bir insan olmasının rolü vardır. Sultan İbrahim'in oğlu olan ve 1643 yılında doğan İkinci Ahmet, bu tarihten tahta çıkışına (1691) kadar, yani 48 yıl sarayda kafes arkasında bir tutuklu gibi yaşamıştır. Bu nedenle asabi mizaçlı, tecrübesiz ve hain bir insan olmuştur. Tahtta 4 yıla yakın bir zaman kalmıştır. Bu 4 yıl içinde 4 sadrazam değiştirmesi onun dengesizliğinin örneklerinden biridir. Zamanında süregelen savaşların hepsi yenilgi ile sonuçlanmış, padişah, harem ağalarının sözlerine uyarak bu yenilgileri suçsuz kimselere yüklemiş ve onları öldürmüştür. İkinci Ahmet 1695 ' te Edirne'de ölmüştür.

RENKLİ OKUL ANSİKLOPEDİSİ Sömestr tatilinden sonra GÜNAYDIN'ın içinde çıkacak

Okuyucularımız bize yazdıkları mektuplarda, bugünkü mali koşullar içinde ansiklopediyi almanın güçlüğünü belirterek bunu gazete ile vermemizi istemektedirler. Biz de okuyucularımızın bu isteklerine uyarak ve sizlere daha kolay hizmet edebilmek için ansiklopedimizi Günaydın gazetesinin içinde yayınlamaya karar verdik.

Sömestr tatilinden sonra ansiklopedimiz, Günaydın gazetesinin içinde, konuları yine en güzel, en doğru ve anlaşılması en kolay şekilde sizlere sunulacaktır. Saygılarımızla.

Renkli OKUL ANSİKLOPEDİSİ

Veb Ofset A.Ş. adına sahibi: HALDUN SİMAVİ
Genel Yayın Müdürü : Necati Zincirkıran
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Zeki Domaç
Müessese Müdürü : Kemal Kınacı

•İdare: Alay Köşkü Caddesi Cağaloğlu - Istanbul •Basıldığı yer: Veb Ofset Matbaası-Istanbul •Telefon: 26 60 00

Selentereler

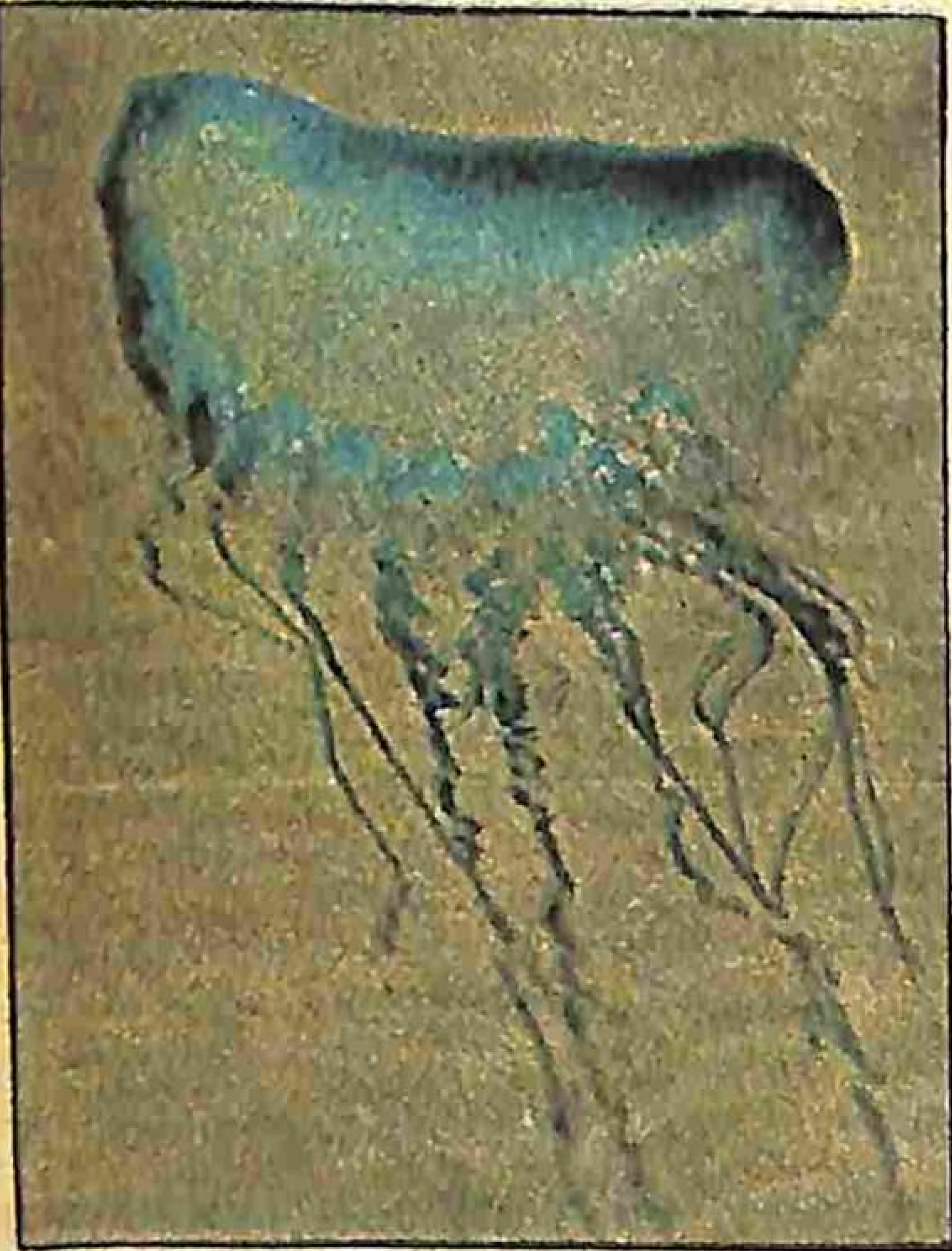
Selentereler genellikle sularda ve bir yere bağlı olarak yaşayan küçük hayvanlardır. Bu grupta tatlı su polipleri (Hidra), medüz (Deniz anası), akitanya (Deniz gülü) ve mercan gibi hayvanlar bulunur. Bunların içinde sadece medüzler hareketlidir. Diğerleri bir yere bağlı olarak yaşarlar.

Hidralar tatlı sularda bitkilere ya da başka bir şeye bağlı olarak yaşarlar. Vücutlarının serbest olan uçlarında kollar, kolların arasında da hem ağız, hem de anüs görevi yapan bir delik bulunur. Vücutları 1-2 santim kadardır.

Medüzler selentereler grubunun, hareketli hayvanlarıdır. Özellikle denizlerin kıyıya yakın yerlerinde yaşarlar. Vücudu şemsiyeyi andırır. Alt kısmında kolları vardır. Şemsiye şeklindeki vücudun açılıp kapanması ile hareket ederler. Bunlara deniz anası da denir.

Deniz gülünün vücudu bir bitkiyi andırır. Deniz diplerinde bulunur. Vücudunun üst kısmında süslü kolları vardır.

Mercanlar toplu olarak yaşarlar. Bunlar çoğalmaları sırasında kireç salgılarlar. Bu kireçler birikerek mercan kayaları dediğimiz oluşumları meydana getirirler. Mercanların vücudu değişik şekillerde olabilir.

Medüz

Denizlerin kıyıya yakın yerlerinde yaşayan medüzlerin vücutları yukarıda görüldüğü gibi şemsiyeye benzer.

Hidralar

Hidralar özellikle tatlı sularda yukarıdaki gibi bitkilere bağlı olarak yaşarlar. Fotoğrafta, bitki dalının arasında görülen küçük hayvancıklar hidralardır.

Mercan

Deniz diplerinde toplu olarak yaşayan mercanların vücutları çeşitli şekillerdedir. Bunlar genellikle kırmızı renkli mercan kayalarını meydana getirirler.

MISIR UYGARLIĞI

ESKİ MISIR'DA FİRAVUNLARA AİT ASALET SEMBOLÜ

Mısır ilkçağın en büyük uygar - lığına sahip ülkelerden biridir. 3000 yılı aşkın bir zaman önce doğan bu uygarlıktan, günümüze kadar ulaşan dev eserler çıkmıştır.

Yönetim

Mısır krallarına firavun denirdi. Halkın gözünde firavunlar tanrının oğlu kabul edilirdi. Firavun ülkenin tek hâkimi idi. İller de bunların gönderdiği valiler tarafından yönetilirdi. Bunlardan başka devlet yönetiminde firavunlara yardım eden ve onlar tarafından seçilen kalabalık bir memur topluluğu bulunuyordu.

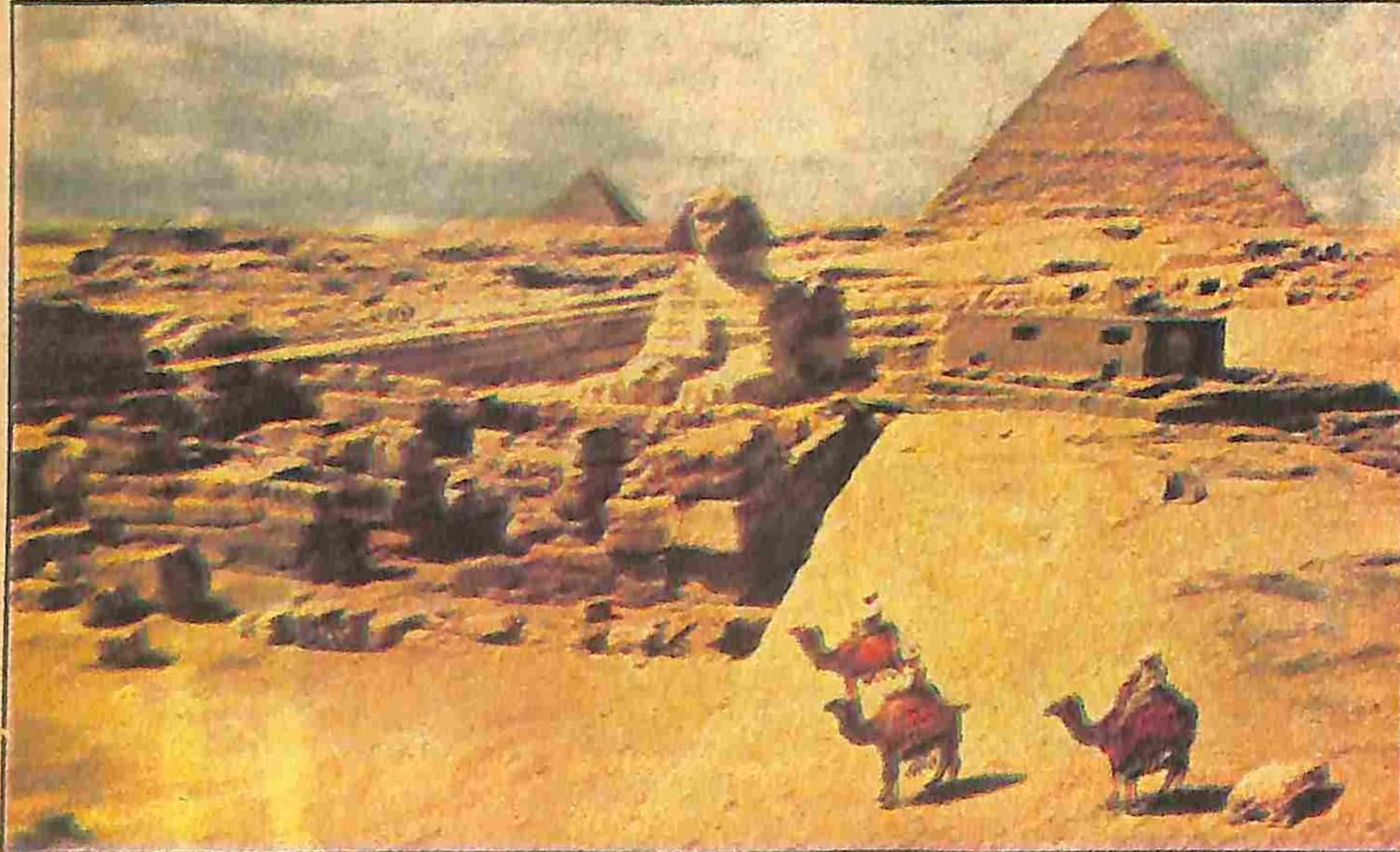
Din

Eski Mısırlılar çok tanrılı bir dine inanırlardı. En büyük tanrıları güneş tanrısı idi. Buna Ra deniyordu. Diğer tanrıları arasında Horüs, İziris, İzis adlı tanrılar yer alıyordu. Bir de Apis öküzü denen ve kutsal bir hayvan olarak kabul edilen tanrıları vardı. Eski Mısırlılar, insanın öteki dünyada da yaşadığına inandıkları için ölüleri mumyalarlardı.

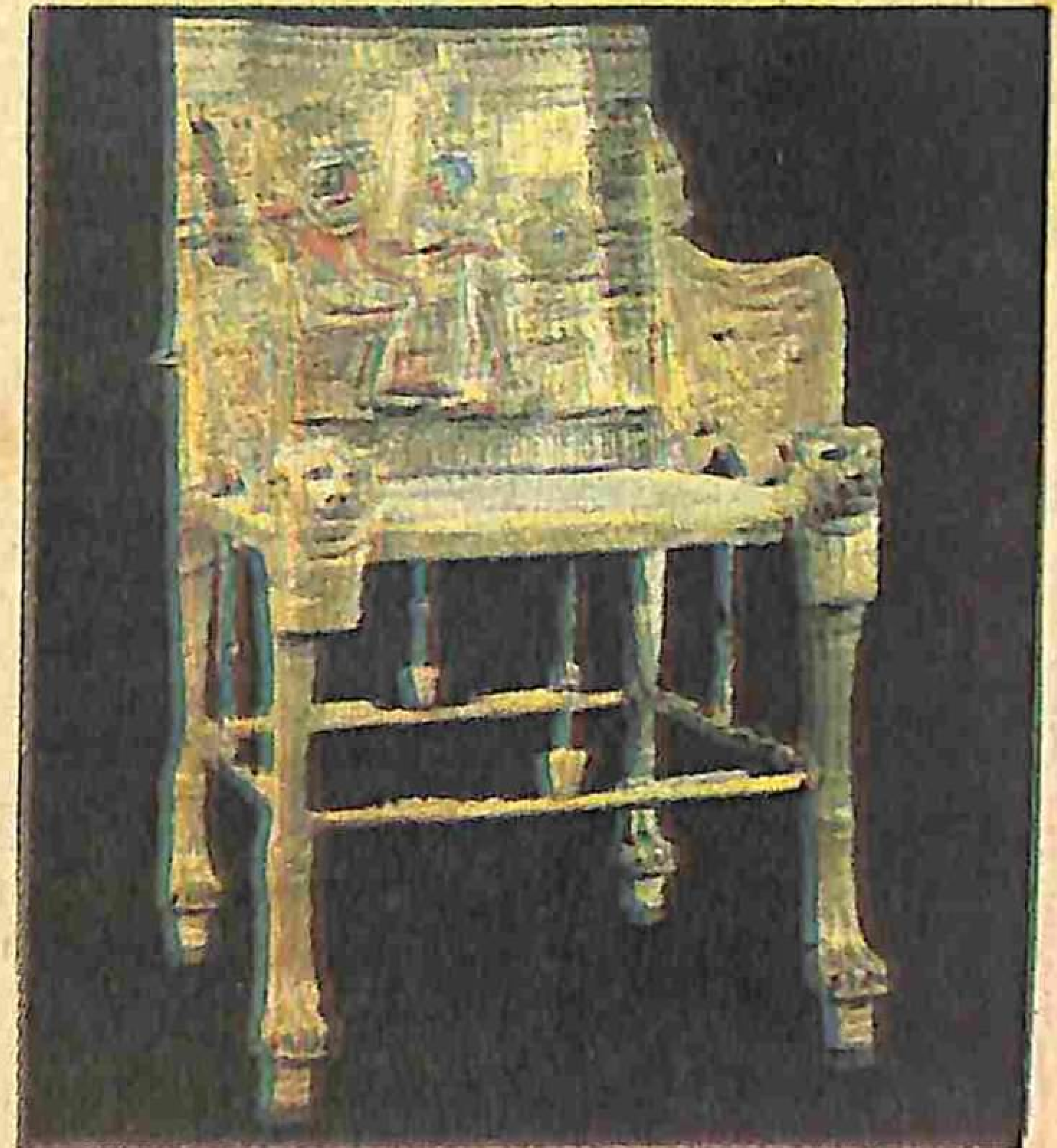
Ve Mısır Sanatı

Eski Mısır uygarlığının en büyük özelliklerinden biri de hiyeroglif denen bir yazı kullanmaları idi. Hiyeroglif yazıda daha çok şekiller hâkimdi.

Sanat alanında görülen yüksek

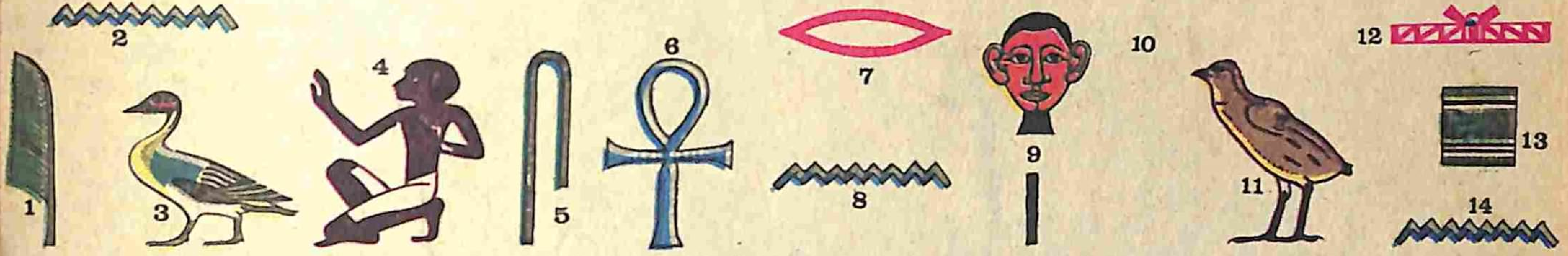

Ünlü piramitler ve sfenksler.

Firavun Tutankamon'un süslü tahtı

İşte Mısırlıların hiyeroglif yazısı

Burada "BENİM ADIMI YAŞATACAK OLAN OĞLUMDUR" yazıyor

Dünyanın en eski yazı şekillerinden biri olan hiyeroglif göze olduğu kadar, hislere ve ruha da etki yapıyordu. Örneğin bir kuş resmi her zaman kuşu anlatmazdı. Bu yazıda kelimeler bazı şekillerin yan yana gelmesi ile yapılıyordu. Yukarıda bir Mısır atasözü olan "Benim adımı yaşatacak olan oğlumdur" cümlesi yazılıdır. Bunu kelime kelime şöyle ayırabiliriz: Bir ağaç yaprağı (1) ve su (2) ifade eden şekiller yan yana yazılırsa "Budur, odur" kelimesini ifade eder. Bir kaz (3) ve kararlı bir erkek (4) yan yana gelirse "Oğlum" olur. Yani 1, 2, 3, 4 numaralı şekiller "OĞLUMDUR" kelimesini anlatır. Katlanmış bir kumaş (5) ve ayakkabı bağı (6) yan yana gelirse "YAŞATAN" olur. Ağız (7) ve su (8) arka arkaya yazılırsa "ADIMI" anlamına gelir. Hat üstündeki bir erkek başı (9) "ÜSTÜNDE" kelimesinin yerini tutar. Yani 9'uncu şekle kadar olanlar "ADIMI ÜSTÜNDE YAŞATAN" (Yaşatacak olan) kelimelerini ifade eder. İğ, örgü (10) civciv (11) ve kitap paketi (12) arka arkaya yazılırsa "Evrende dünya" anlamına gelir. Kilim (13) ve su (14) arka arkaya yazılırsa "BU" kelimesinin yerini tutar. Böylece, "Bu evren üstünde benim adımı yaşatacak olan oğlumdur" cümlesi meydana gelir.

seviyenin yanında Eski Mısırlılar geometri, aritmetik, astronomi ve tıp gibi bilimlerde de çok ileriydiler. Nitekim, bugün hâlâ sapasağlam duran piramitler onların üstün aritmetik ve geometrik bilgilerini göstermektedir.

Mısırlıların astronomideki buluşları ise takvimdir. Bunlar her ayı otuz, bir yılı da 365 gün kabul eden takvimi bulmuşlardı. Bu takvimde bir yıl dörder aylık üç mevsime ayrılıyordu.

Eski Mısır uygarlığını bize tanıtan en büyük faktörler mimari alandadır. Pramitler, sfenksler, tapınaklar bunlar arasında en önemlileridir.

Pramitler bazı firavunların kendileri için yaptırdıkları mezarlardır. Bunların en büyükleri Keops, Kefren ve Mikerinos'tur. Keops piramidi dünyanın en büyük taş yapıtıdır. Sfenskler ise, insan başlı, hayvan vücutlu heykellerdir. Bunlar kayalara oyularak yapılmıştır. Tep kenti yakınlarındaki Lüksor ve Karnak tapınakları diğer ünlü sanat eserleridir.

Bir Mısır ailesini gösteren duvar resmi.

AVRUPA'NIN DOĞAL YAPISINI GÖSTEREN HARİTA

Tuna nehri Avrupa'yı bir baştan bir başa kateder

Tuna nehri Avrupa kıtasını batıdan doğuya doğru baştan başa katederek Karadeniz'e dökülür. Uzunluğu 2839 kilometreyi bulan Tuna nehri Almanya'dan doğar. Nehrin büyük bir kısmında ulaşım yapılır. Yukarıda Tuna'nın Yugoslavya sınırları içindeki kıyılarından bir bölüm görülüyor.

AVRUPA KITASI

Avrupa kıtası aslında Asya'nın batıya doğru bir uzantısıdır. Ancak birçok bakımlardan Asya'dan apayrı özelliklere sahiptir. Avrupa'nın üç tarafı da denizlerle çevrilidir. Bu özellik, kıtanın doğal yapısına ve sosyal hayatına büyük etkide bulunur... Avrupa'nın yüzölçümü 10 milyon 236 bin kilometrekaredir. Nüfusu ise 610 milyonu aşar. Kıta doğuda Ural dağlarından, batıda Atlas okyanusuna kadar uzanır. Kuzey'de Kuzey Buz Denizi, güneyde de Akdeniz ile sınırlanmıştır.

Doğal yapısı

Avrupa'nın ortalama yüksekli-

ği azdır. Kıtanın büyük kısmına ovalar hakimdir. Alp dağları ve bunların uzantıları Avrupa kıtasının en önemli yükseltileridir. Kıtanın güneyinde bulunan bu dağların İtalya' ya olan uzantısı Aperinleri, iİspanya'ya olan uzantısı da Pireneleri meydana getirir. Balkan yarımadasında ise Dinar ve Pindus dağları ile devam eder. Daha yukarıdaki Karpat ve Transilvanya dağları da Alplerin uzantılarıdır. Avrupa'nın diğer dağları Masif Santral (Fransa'da), Orta Almanya, İskandinavya, Büyük Britanya ve İrlanda dağlarıdır.

Volga, Orta Rusya, Valday ve Orta İspanya yaylaları da kıtanın az yüksek düzlükleridir. Bunların yanında Avrupa'da irili ufaklı sayısız ova vardır.

Avrupa genellikle yeknesak iklim özelliklerine sahiptir. Kıtanın Akdeniz kıyılarında Akdeniz iklimi Okyanus kıyılarında da Okyanus iklimi, denizlere uzak bölgelerde de kara iklimi hüküm sürer.

Avrupa'nın en önemli akarsuları Volga, Tuna, Don, Po, Ron, Elbe, Ren, Sen, Luar Vistül, Oder ve Dirina'dır. En önemli gölleri arasında ise Ladoga, Vener, Onega, Vetter gölleri yer alır. Bunlardan başka küçük akarsu ve göller de vardır.

Nüfus ve ekonomisi

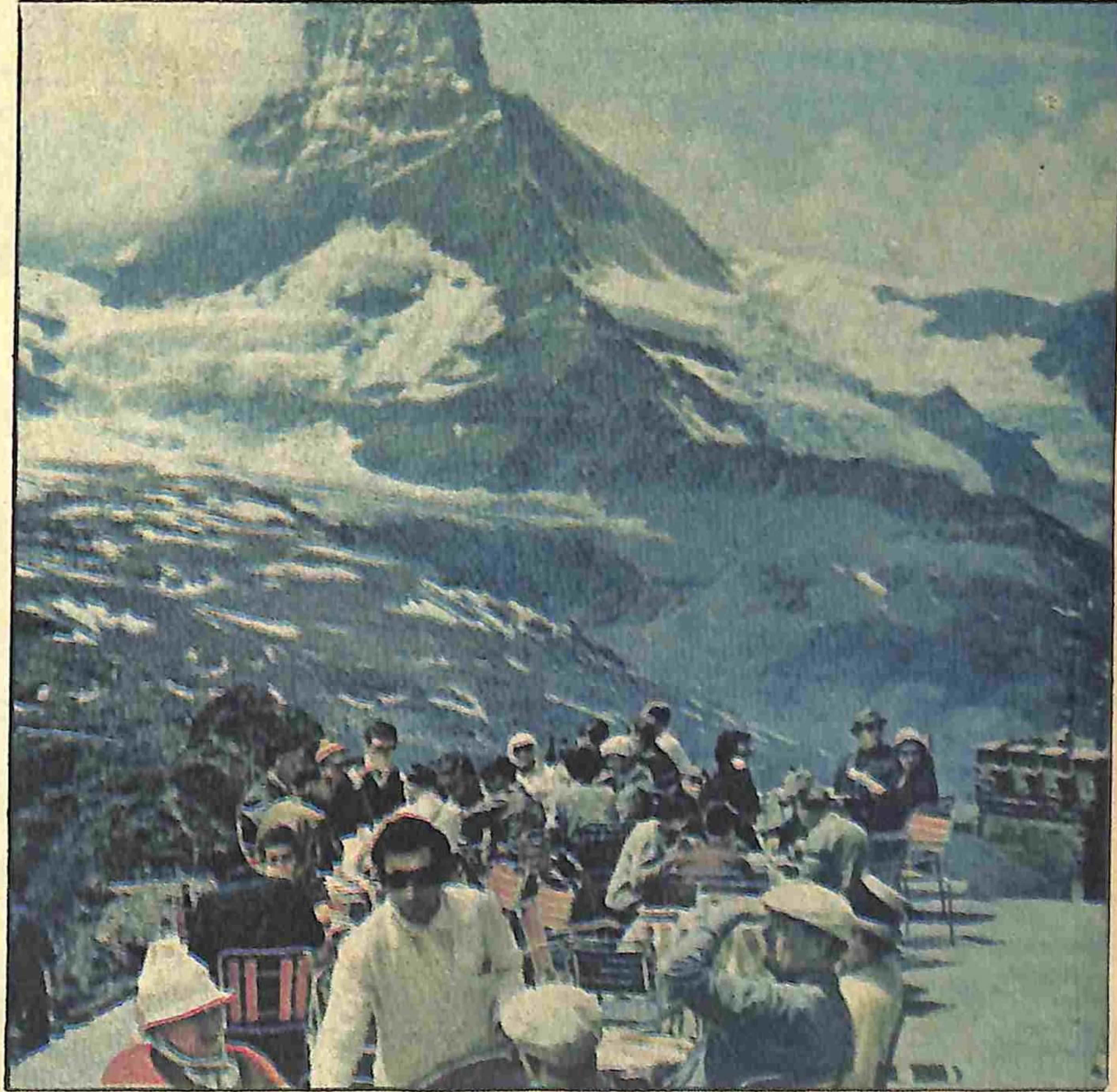
Avrupa, kıtaların yüzölçümüne oranla en kalabalık olanıdır. Kıtanın ortalama nüfus sıklığı 63 kişidir. Bu rakam bazı endüstri bölgelerinde 500 ü, hatta 1000'i bulur. Kıtanın hemen her yeri kalabalıktır. Sadece Kuzey buz denizine yakın olan yerlerde Hazar denizi çevresinde ve İskandinav dağlarının yüksek yerlerinde az insan yaşar.

Avrupa uygarlık bakımından dünyanın en ileri kıtasıdır. Kıtada çok ileri bir endüstri vardır. Tarım her yerde modern usullerle yapılır. Rusya, Batı Almanya, İngiltere ve Fransa Avrupa'nın en gelişmiş milletleridir. Bunlar ayni zamanda dünyanın da en uygar milletleri arasındadır... Küçük kıtada ülkeler modern yollarla, bir örümcek ağı gibi birbirine bağlanmıştır. Deniz ve hava ulaşımları ve bunlara bağlı tesisler en ileri seviyededir.

Dünyanın en uygar kıtası

Avrupa dünyanın en uygar kıtasıdır. Tarım, endüstri ve sosyal hayatı çok yüksektir. Şehirleri kalabalık ve modemdir. Kıtanın hemen hemen bütün ülkeleri ileri bir kültür seviyesine sahiptir. Yukarıda Hollanda'nın bir şehri görülmektedir.

Avrupa'nın en yüksek dağları: ALPLER

Alp dağları Avrupa'nın güney kısmında bulunan ve kıtanın en büyük yükseltileri olan genç kıvrımlı sıradağlardır. Bu dağların en yüksek yeri Mont Blanc'tır. (Fransa'da) Mont Blanc tepesinin yüksekliği 4810 metreyi bulur.

BÜYÜK ŞEHİRLERİMİZİN

1 İzmit'i bundan 2700 yıl kadar önce Yunanistan'dan gelen Megaralılar kurdu. Kurulduktan sonra bağımsız bir şehir olarak gelişen İzmit'te milâttan 12 yıl önce para basılmaya başlandı. Paranın bir yüzünde İzmitlilerin tanrısının, bir yüzünde de ıstakoz resmi vardı. Bu nedenle şehre tanrının adı Olbia ve Istakoz anlamına gelen Astakoz dendi. 2200 yıl önce Trakya Kralı Lisimakoz bir süre Astakoz'u işgal etti. Giderken de şehri yaktı.

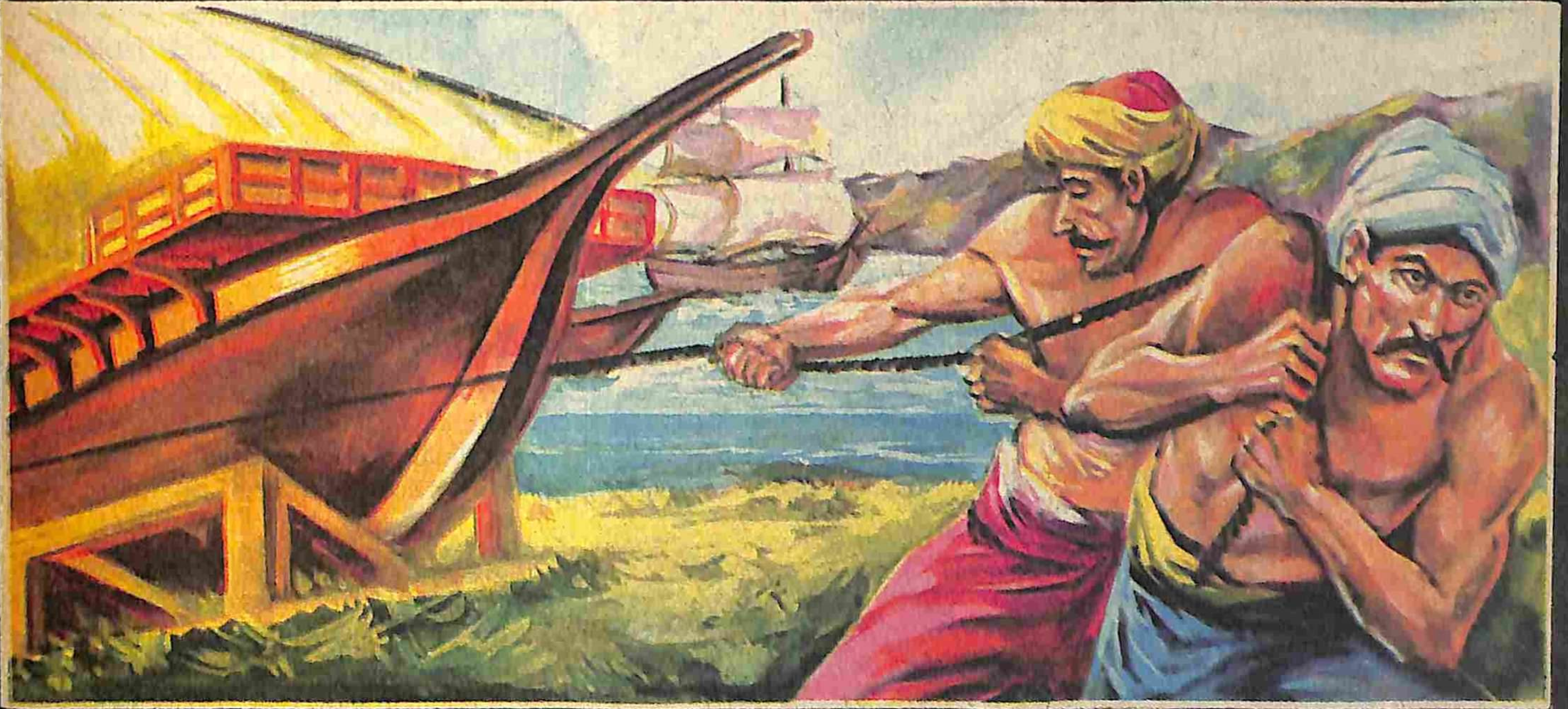

3 Romalılar Anadolu'ya gelince Bitinya kralı 3. Nikomed İzmit'i onlara hibe etti. Romalılar zamanında ve onlardan Bizans'a geçtikten sonra şehir depremlerden ve saldırılardan yıkıldı. Bizans imparatoru Jüstinyanüs zamanına kadar şehir bir harabe gibi kaldı. Jüstinyanüs'ün karısı imparatoriçe Teodora İzmit yöresini çok seviyor, hatta her yaz buralara gelerek avlanıyordu. Jüstinyen karısının istediği üzerine İzmit'i yeniden onardı.

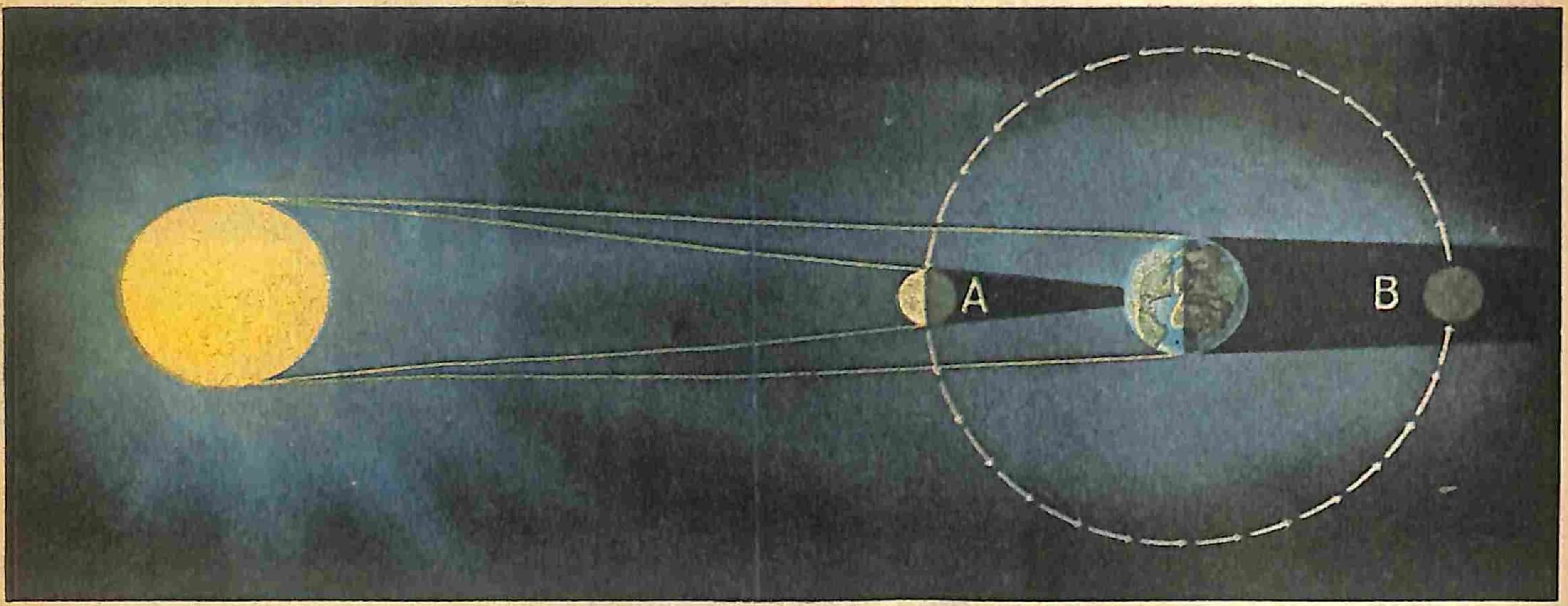
TARİHİ İZMİT

2 Bundan sonra İzmit yöresini alan Bitinyalıların Nikomed adlı kralı şehri onararak yeniden kurdu. Bu nedenle İzmit "Nikomedya" adını aldı. Nikomedya Bitinyalıların en büyük merkezi idi. Bitinya krallarından Prusias, zamanında ünlü Kartaca Komutanı Hannibal Romalılara yenildikten sonra göçmen olarak İzmit'e geldi. Ancak bir süre sonra Prisias'ın kendisini Romalılara teslim edeceğini öğrenince intihar etti. Mezarı Gebze'dedir.

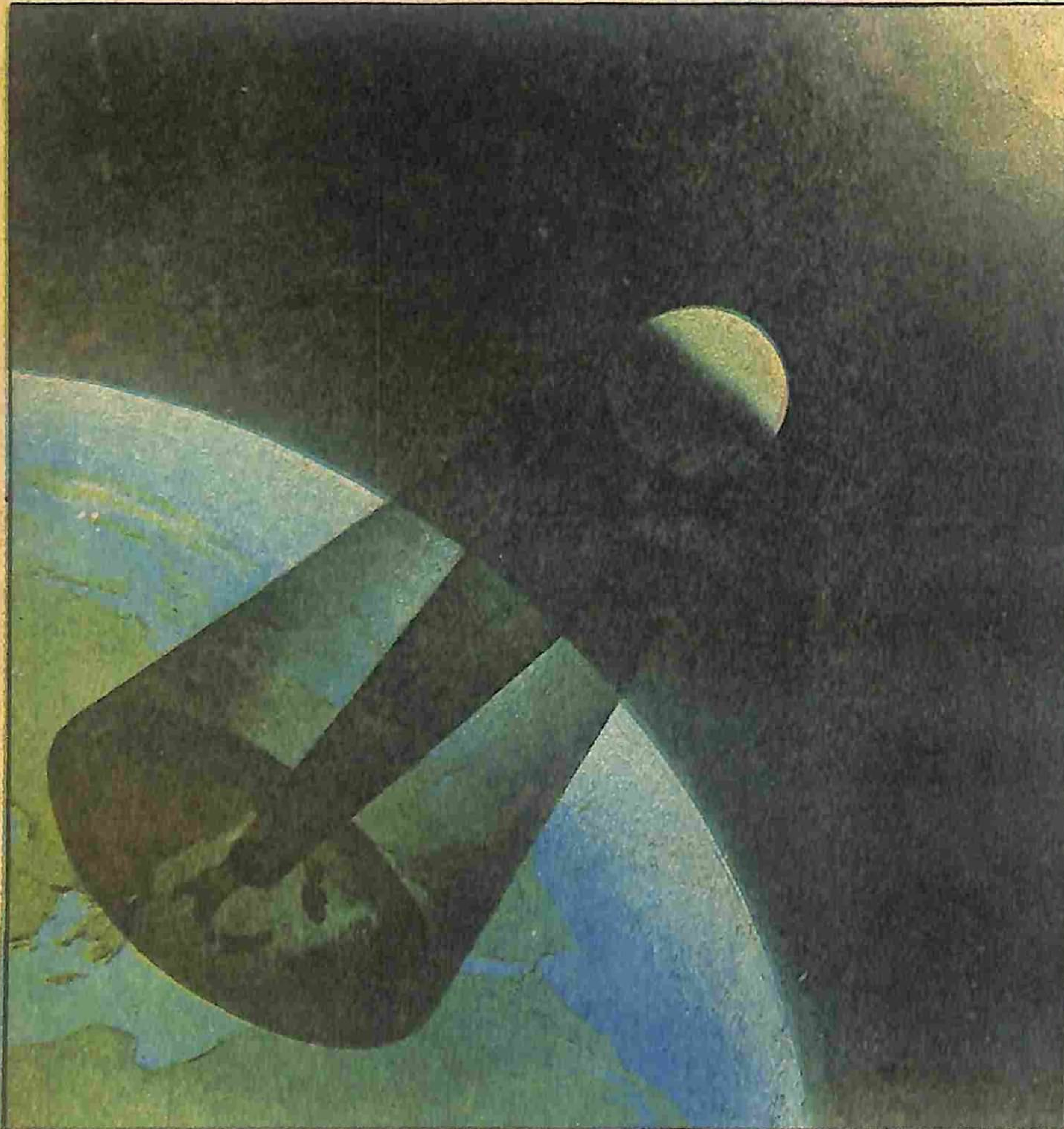
4 Böylece tekrar eski önemine kavuşan İzmit, 11. yüzyılda Selçuklular tarafından fethedildi. Ancak, Birinci Haçlı seferi sırasında Bizanslılar şehri tekrar geri aldılar. İzmit Orhan Gazi devrinde Osmanlı topraklarına katıldı. Bundan sonra İzmit önemli bir liman haline geldi. Hele Yavuz Sultan Selim zamanında burada yapılan tersane şehrin önemini bir kat daha artırdı. Bu tersanede yapılan gemiler Osmanlı donanmasına büyük katkıda bulundu

Ay ve Güneş tutulmaları böyle olur

Yukarıdaki şekilde Ay ve Güneş tutulmaları görülmektedir.. (A) durumunda Ay, Dünya ile Güneş arasındadır. Bu durumda Ay'ın gölgesi Dünya üzerine düşer. Gölgenin düştüğü yerlerden Güneş görülmez ve böylece Güneş tutulması olur.

(B) durumunda ise, Dünya, Ay'la Güneş arasında kalmıştır. Bu durumda Dünya'nın gölgesi Ay üzerine düşer ve Ay görülmez. Bu da Ay tutulmasıdır. Bir yılda Ay tutulması hiç olmayabilir. Güneş ise en az iki kez tutulur.

Yukarıdaki resimde Güneş tutulmasının oluşu görülmektedir. Resimden de anlaşılacağı gibi, Ay, Güneş'le Dünya arasında kalmış gölgesi Dünya'ya düşmüştür...

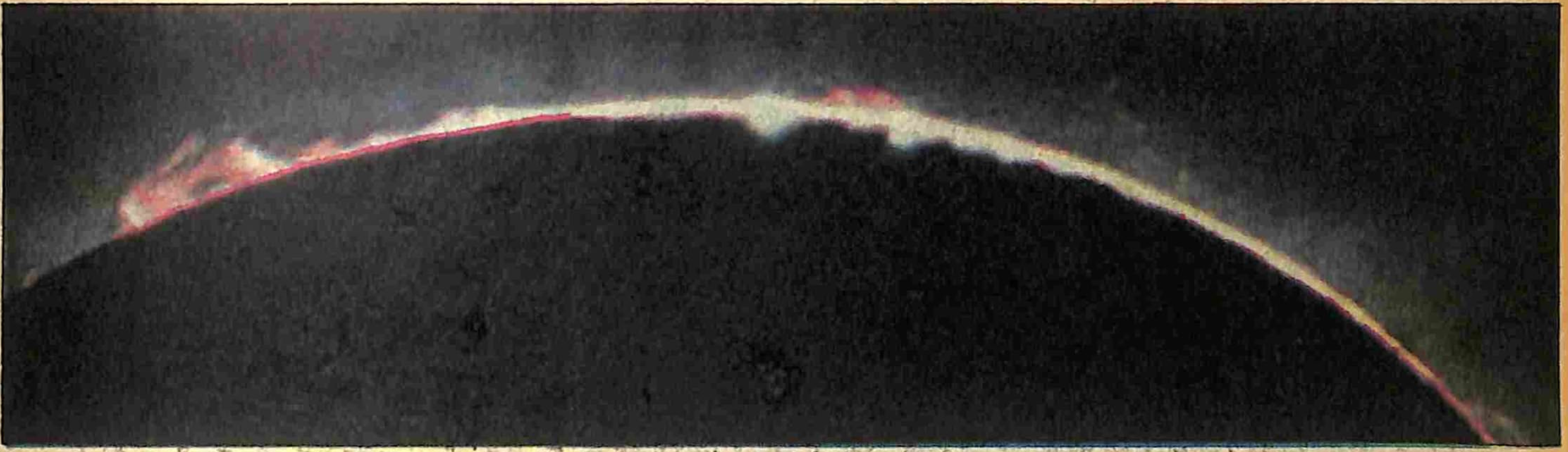
AY ve GÜNEŞ TUTUTULMASI

Ay'ın Dünya etrafındaki hareketi Ay ve Güneş tutulmaları dediğimiz astronomi olaylarına yol açar. Ay, bu hareketi sırasında ya Güneş'le Dünya arasına girer, ya da Dünya'nın gölge konisinde kalır. İşte bu zamanlarda Ay tutulması veya Güneş tutulması meydana gelir. Ay ve Güneş tutulmalarının sayıları değişiktir. Bazen, yılda 4 Güneş, 2 Ay tutulması olur. Bazen de 2 Güneş tutulması olur. Ay tutulması hiç olmaz. Bunun nedeni de Ay'ın yörüngesinin Dünya'nın yörüngesine eğik olmasıdır.

Güneş tutulması

Ay, Dünya etrafında dönerken Güneş'le Dünya arasına girdiği zaman Ay'ın gölgesi Dünya üzerine düşer. Bu gölgenin düştüğü yerlerde bir süre güneş görülmez. Buna, Güneş tutulması denir. Tam, eksik ve halkalı tutulma olmak üzere üç türlü Güneş tutulması vardır.

Güneş tutulması en çok 7 dakika 31 saniye sürer. Bir yıl içinde hiç Ay

Tutulma sırasında Güneş'in yüzü

Güneş'in tam tutulması sırasında Güneş görünmez. Buna karşılık Güneş'in çevresindeki renk küre ve taç tabakası ile yıldızlar ve Güneş'teki fışkırmalar görülür. Tam Güneş tutulması Güneş'in hiç görünmediği durumda olur.

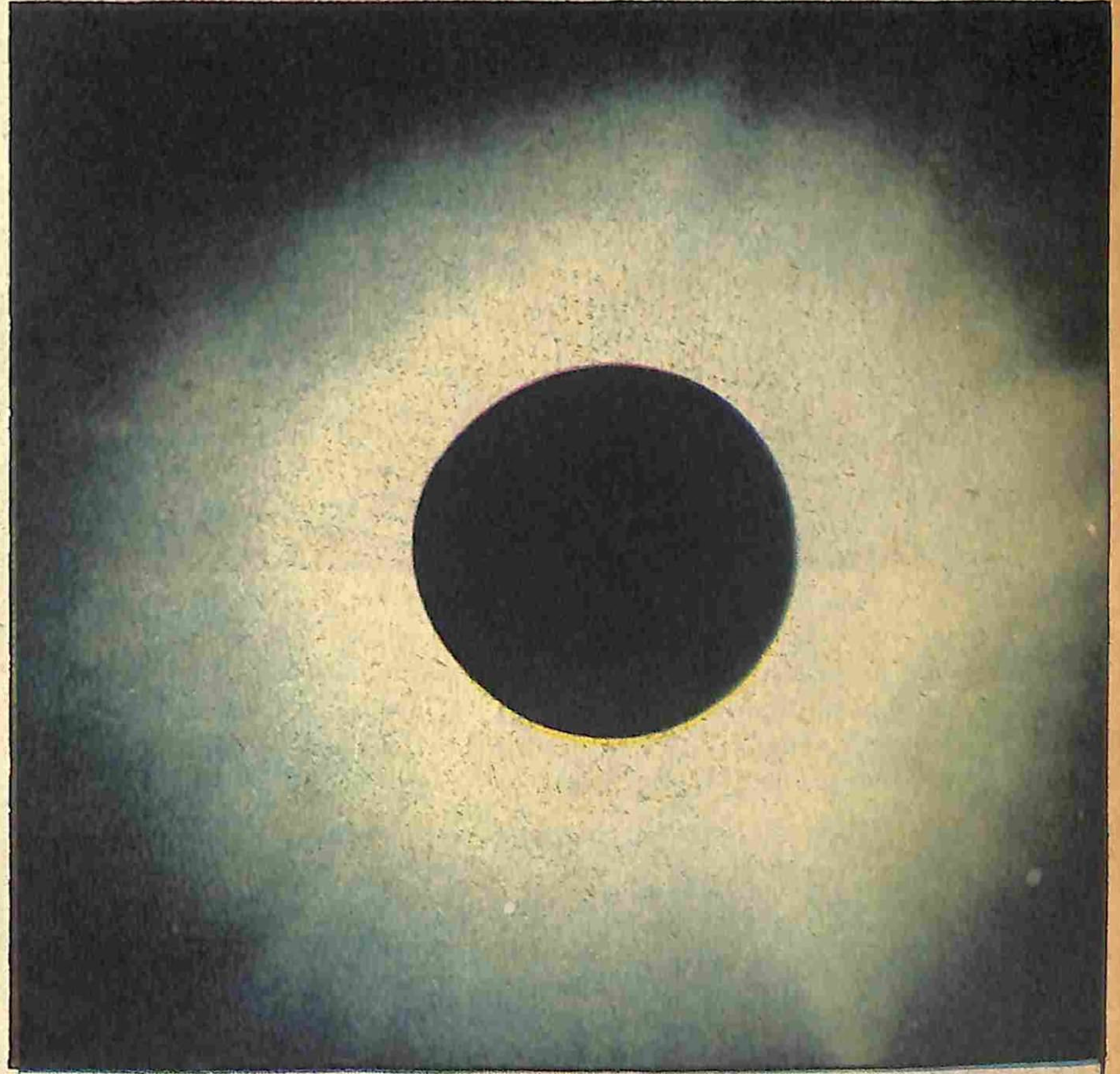
tutulması olmayabileceği halde en az iki kez Güneş tutulması olur.

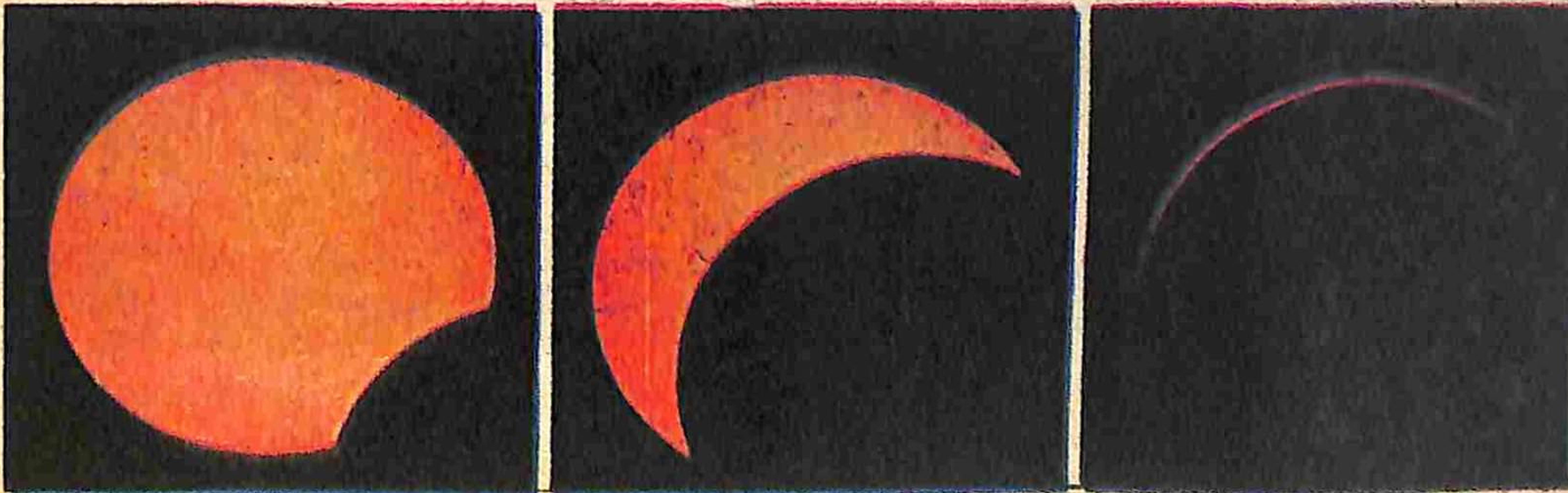
Ay tutulması

Ay Dünya etrafında dönerken Dünya Ay'la Güneş arasında kalırsa bu kez Dünya'nın gölgesi Ay üzerine düşer. Bu durumda Ay, Güneşten ışık alamadığı için kararır. Buna Ay tutulması denir. Ay tutulması Ay'ın dolunay safhasında meydana gelir.

Ay tutulması sırasında Ay, gölge konisinin içine girmeye başladı mı yavaş yavaş kararır. Sonra tamamen gözden kaybolur. Gölge konisinden de aynı şekilde çıkar. Eğer Ay'ın tamamı gölge konisinin içine girmişse "Tam Ay tutulması" olur. Ay'ın tamamı gölge konisinin içinde değilse, yani bir kısmı gözüküyorsa buna "Eksik Ay tutulması" denir.

Ay tutulması ortalama olarak 1 saat 40 dakika sürer. Ancak, yörüngesinin elips olması nedeniyle bu zaman değişebilir. Ay tutulduğu zaman tamamen ortadan kaybolmaz. Dünya'nın atmosferinden dolayı kırmızımtrak bir renkte görünür.

Güneş tutulması çeşitleri

Güneş tutulmasının tam, halkalı ve eksik tutulmalar olmak üzere üç çeşidi vardır. Yandaki şekillerde muhtelif zamanlarda eksik tutulmalar görülmektedir. Eksik tutulma Ay'ın Güneş'le Dünya arasına tam girmediği zamanlarda olur. Yukarıda ise tam Güneş tutulması sırasında çekilmiş bir fotoğraf görülmektedir.

Sürüngen hayvanlar

Hayvanlar dünyasının bu ilginç grubunda, kertenkeleler, timsahlar, yılanlar ve kaplumbağalar bulunur. Sürüngen hayvanların üyeleri kısa ve yanlara itilmiş olduğundan yürüyemezler. Sürünerek hareket ederler. Vücutlarında kıl, tüy, telek bulunmaz. Sürüngenler genellikle akciğer solunumu yaparlar. Değişken ısılı hayvanlardır. Bu hayvanların hepsi yumurta ile çoğalırlar.

Dünyada birçok türü bulunan kertenkelenin 4 ayağı vardır. Vücudunun üstü pullarla örtülüdür. Uzun bir kuyruğu vardır.

Yılanlar sürüngenlerin en kalabalık sınıfıdır. Birçok çeşidi vardır. Vücutları silindir biçimindedir. Üyeleri kaybolmuştur. Hayvan karnındaki iri pulların kalkıp inmesi ile hareket eder. Yılanların birçok türü zehirlidir. Bunların ağızlarında bir zehir kesesi vardır.

Sürüngenlerin en büyük hayvanları timsahlardır. Genellikle sıcak iklimli yerlerdeki tatlı sularda yaşarlar. Küçük hayvanları yiyerek beslenirler. Vücutları kalın pullarla örtülmüştür.

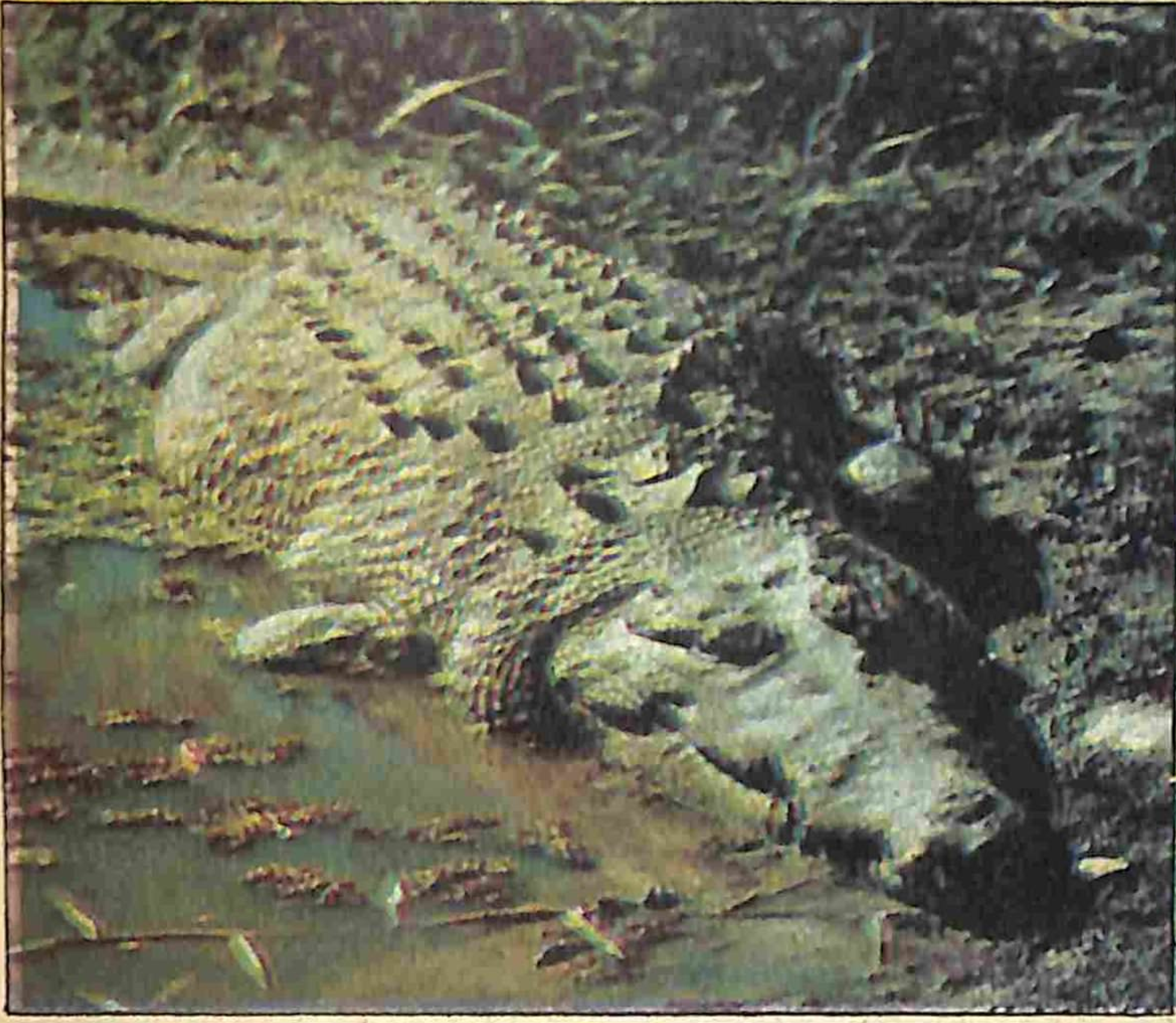
Kaplumbağaların vücudu kutu şeklinde kemikleşmiş bir plaka ile örtülüdür. Genellikle bağ ve bahçelerde yaşar. Sürüngenlerin en uzun ömürlüsüdür. Denizde ve karada yaşayan türleri vardır.

Başlıca sürüngenler

Sürüngenler grubunda bulunan hayvanların belli başlıları yukarıdaki resimde gösterilmiştir: 1- Boa yılanı, 2-Kamçı yılanı, 3-Bukalemun, 4-Piton yılanı, 5-Kobra, 6-Engerek yılanı, 7-Kör yılan, 8-Yakalı yılan, 9-Su kaplumbağası, 10-Kara kaplumbağası, 11-Bataklık timsahı, 12-Yer kertenkelesi, 13-Komoda canavarı (Bir kertenkele türüdür), 14-Hint timsahı, 15-Missisipi timsahı.

Kertenkele

Sürüngenlerin en tanınmış hayvanlarından biri olan yer kertenkelesi 25-30 santim kadardır. Kayalık, taşlık yerlerde yaşar. Küçük böcek ve hayvanları yiyerek beslenir. Kışı uykuyla geçirir. İlkbaharda ortaya çıkar ..

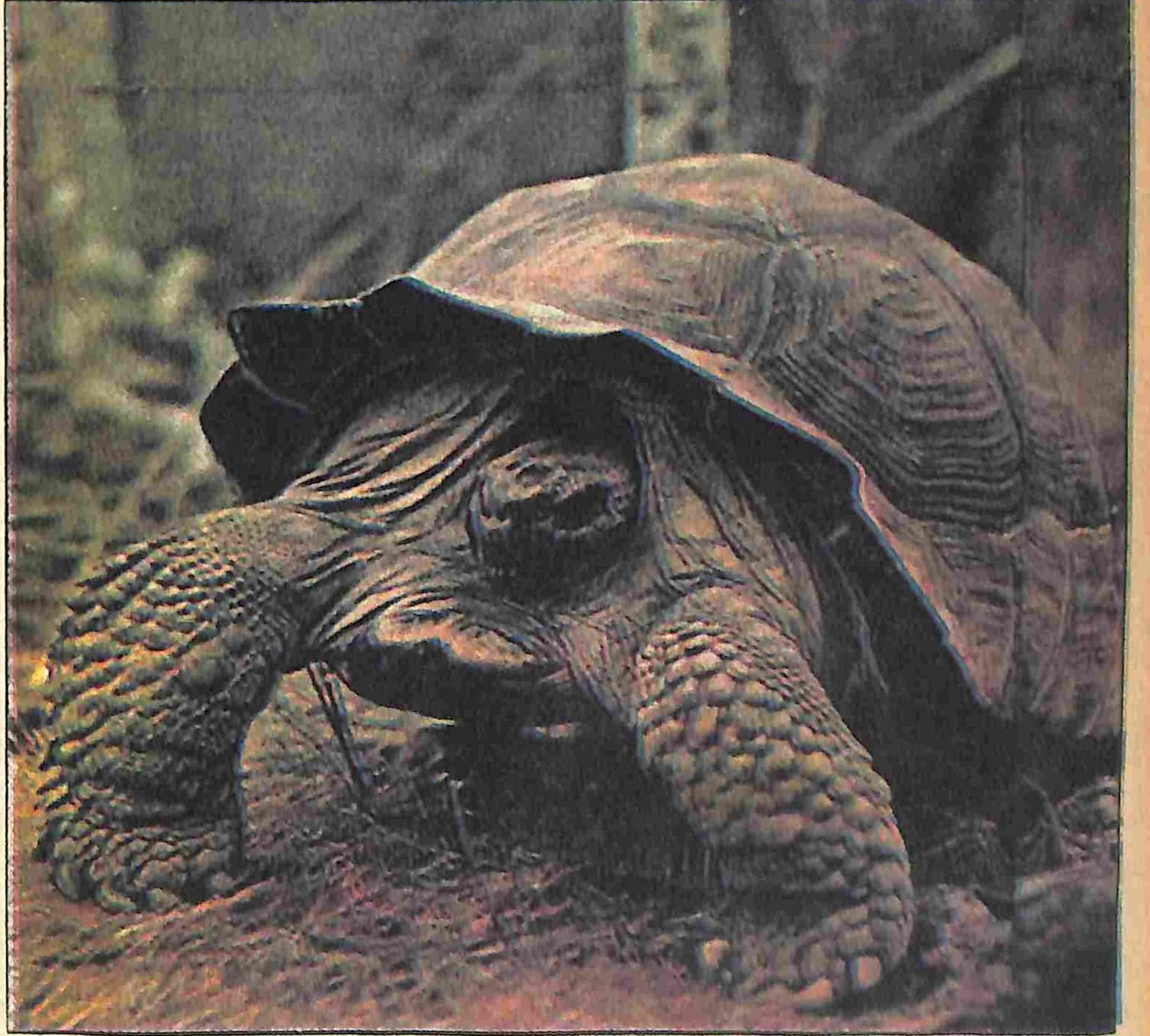
Timsah

Sürüngen hayvanların en büyüğü olan timsahlar sıcak bölgelerin akarsularında yaşarlar. Timsahlar arasında boyu 4 metreye ulaşanları da vardır. Timsahlar çok iyi yüzmelerine rağmen karada yürüyemezler. Büyük küçük yakaladıkları hayvanları yerler. Besinlerini çamur ve taşlarla birlikte yutar sonra artıklarıçıkarırlar

Yılan

Sürüngenlerin en kalabalık grubu olan yılanlar, dünyanın hemen her yerinde yaşarlar. Ayakları yoktur.

Kaplumbağa

Çok ağır hareket eden ve ömrü çok uzun olan kaplumbağanın karada ve suda yaşayan türleri vardır. Suda yaşayanların bacakları yüzmeyi sağlayacak şekilde gelişmiştir. Kaplumbağaların en büyük özellikleri sırtlarında taşıdıkları evleridir..

Ege bölgesi doğal güzelliklerle doludur

Ege bölgesi doğal bakımdan yurdumuzun en güzel yeridir. Bu nedenle bu bölge çok eski zamanlardan beri iskân edilmiştir. Bölgenin özellikle kıyıya yakın yerleri tarihi anıtlarla doludur. Bunun sonucu, olarak da bu bölge yurdumuzun en çok turist toplayan yeri olmuştur. yeridir. Yukarıda Bodrum görülmektedir.

EGE BÖLGESİNİ GÖSTEREN HARİTA

EGE BÖLGESİ

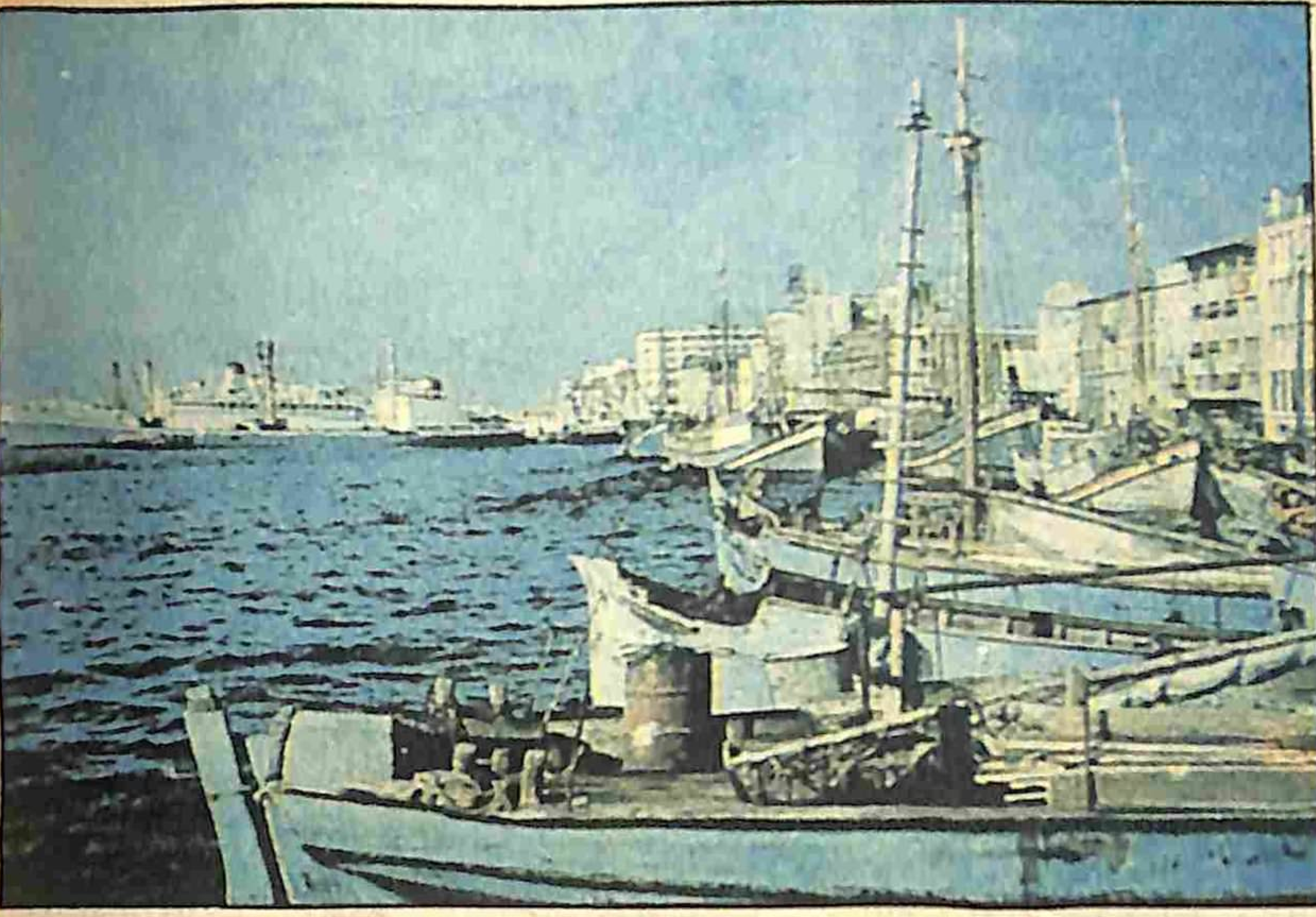
Ege bölgesi, Ege denizi ile Uludağ'dan Emirdağı'na çekilecek hattın arasında kalan kısımdır. Asıl Ege bölümü ve İç batı Anadolu bölümü olarak ikiye ayrılır.

Asıl Ege bölümü

Bu bölümün kıyı ile kıyı ovalarının bittiği yer arasında kalır. Bu bölümde dağlar doğu batı doğrultusunda ve denize dik olarak uzanır. Dağlar arasında geniş düzlükler vardır.

İç batı Anadolu bölümü

İç Batı Anadolu bölümü Asıl Ege bölümüne doğru yavaş yavaş alçalan bir plato halindedir. Bu plato üzerinde yer yer yükselen dağlar vardır. Ege bölümünde Akdeniz iklimi hakimdir. İç batı Anadolu bölümünde ise değişikliğe uğramış İç Anadolu iklimi görülür.

Ege bölgesinin incisi:İZMİR

İzmir Türkiye'ninüçüncükalabalık şehri ve ikinci büyük ticaret limanıdır. Tarihî ve doğal güzelliklerinin yanında çok hareketli ekonomik bir hayata sahiptir. Nüfusu 520 binden fazladır.

Şirin bir ilimiz MUĞLA

Muğla Ege bölgesinin güney kısmında bulunan şirin bir ilimizdir. Ulaşım zorlukları nedeniyle fazla gelişememiştir. Nüfusu 18.000 civarındadır.

Nüfus ve şehirler

Ege bölgesi nüfus sıklığı bakımından kalabalıktır. Özellikle kıyılarda ve ovalarda nüfus sıklığı çok fazladır. Bölgenin iki bölümü arasında nüfus sıklığı bakımından farklar vardır. Asıl Ege bölümünün bir çok yerinde nüfus sıklığı 100 kişiden fazla olduğu halde içbatı Anadolu bölümünde bu rakam düşer.

Ege bölgesinin en büyük kenti ülkemizin de üçüncü büyük şehri olan İzmir'dir. İzmir'in nüfusu 520 binin üstündedir. İzmir aynı zamanda İstanbul'dan sonra ikinci büyük ticaret limanımızdır.

Bölgenin diğer önemli kentleri Manisa (70.000), Aydın (50.000), Denizli (83.000), Muğla (18.000), Afyonkarahisar (52.000), Kütahya (62.000), Uşak (46.000) dır. Ayvalık, Edremit, Bergama, Menemen, Turgutlu, Alaşehir, Salihli, Akhisar, Ödemiş, Tire, Bayındır, Nazilli, Söke, Çine, Milas, Bodrum, Tavşanlı, Demirci, Kula, Bolvadin ve Fındıklı da Ege bölgesinin en önemli kasabalarıdır.

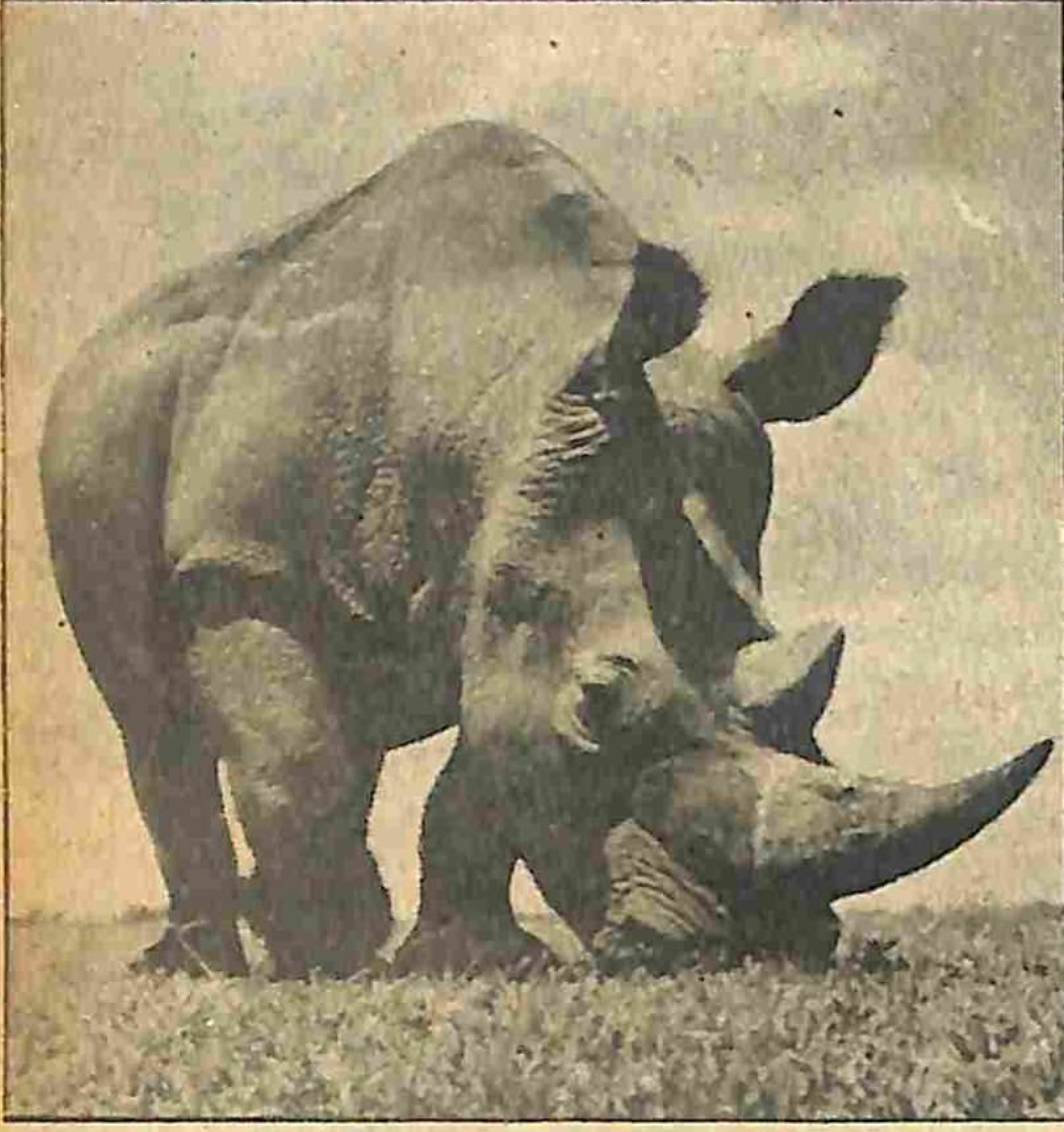
Bütün Ege kentleri başta İzmir olmak üzere ekonomik yönden çok hareketlidir. Ege bölgesi ülkemizin en verimli topraklarına sahiptir. Bu nedenle burada tarım hayatı çok gelişmiştir. Bu da küçük kasabaların bile nüfusunun kalabalık olmasına yol açar.

İzmir fuarı

İzmir'e ve tüm Ege bölgesine canlılık getiren en büyük özelliklerden biri de her yıl ağustosta açılan ve bir ay süren Uluslararası İzmir Fuarı'dır. Fuar hem yerli mallarımızın tanıtılması, hem de yurdumuza sağladığı gelir bakımından çok yararlıdır. Fuarı yurt içinden ve dışından her yıl binlerce insan izlemektedir.

GERGEDAN

Gergedan ot ve yaprak yiyerek beslenir. Bazen küçük ağaçların köklerini söküp yapraklarını yer. Tek tırnaklı hayvanlardandır.

Gergedan Asya ve Afrika'da yaşar. Bu iki kıtanın sulara yakın yerlerinde ya tek olarak ya da birkaç hayvanlık topluluklar halinde bulunur. Beş türü vardır. Vücutları iri, derileri kalın, ayakları kısadır.

Gergedanların ağızlarının üst kısmında bir veya iki tane boynuz bulunur. Hayvan bu boynuzları toprağı kazmak ve düşmanlarına karşı korunmak için kullanır. Yeni doğmuş bir gergedan yavrusu bir dana büyüklüğündedir.

Gergedan yaralanınca çok tehlikeli olur

Fil ve suaygırından sonra karada yaşayan hayvanların büyüklük bakımından üçüncüsü olan gergedan Asya ve Afrika'da yaşar. 5 türü vardır. Çok büyük olan vücutları kalın bir deri ile kaplıdır. Derinin üzerinde kıl bulunmaz. Çoğunun ağızlarının üst kısmında bir ya da iki boynuz vardır.

Gergedanlar büyük cüsselerine rağmen savaşmaktan çok kaçmayı tercih ederler. Ancak yaralandıkları zaman çok kızarlar ve düşmanlarına saldırırlar. Bu arada boynuzlarını bir silâh olarak kullanırlar. Tek tırnaklılar grubundan olan gergedanlar vücutlarının ağır, bacaklarının kısa olmasına rağmen bir süre için at kadar hızlı koşabilirler. Besinleri otlar, yapraklar ve çalılardır. Gergedanlar sürekli olarak avlandıkları için nesilleri tükenme tehlikesi ile karşı karşıyadır,